

ČR vyzývá Evropskou komisi ke změnám obchodování s budoucími povolenkami v dopravě a vytápění. Cena musí být předvídatelná a stabilní

25.6.2025 - Veronika Krejčí | Ministerstvo životního prostředí ČR

Budoucí emisní povolenky pro dodavatele uhlí, zemního plynu, benzínu a nafty potřebují přísnější pravidla a jasně nastavený princip cenové stability. Proto česká vláda spolu s Francií iniciovala návrh těchto změn, který do konce června předá Evropské komisi. Dokument, který podpořila kvalifikovaná většina unijních států (doposud 16 států), dnes představil předseda vlády Petr Fiala spolu s ministrem životního prostředí Petrem Hladíkem. Cílem je zamezit prudkému růstu ceny povolenek a dopadům na obyvatele.

„Navrhované úpravy zamezí skokovému růstu ceny emisní povolenky. Nemůžeme dopustit, aby systém emisních povolenek dopadl negativně na občany. Česká vláda proto iniciovala návrh změn obchodování, který už podpořila nadpoloviční většina členských zemi EU. Společně požadujeme úpravu po Evropské komisi,“ říká předseda vlády Petr Fiala (ODS) s tím, že dokud bude hrozit výrazné zdražení benzínu a vytápění, nové emisní povolenky vláda neschválí.

ČR v úsilí podpořily velké státy jako je Německo, Itálie, Španělsko, Polsko, Rakousko, Belgie a další. S Evropskou komisí česká vláda návrhy projednávala a samotná Komise vnímá tlak členských států a potřebu úpravy. Český návrh se soustředí na posílení a zefektivnění mechanismů, které zabrání prudkému zdražení ceny povolenky.

„Očekáváme, že Evropská komise bude jednat rychle a přijde s legislativním návrhem změny tak, aby se finální návrh projednal, odsouhlasil a byl platný do konce tohoto roku. Požadujeme lepší předvídatelnosti a perspektivu ceny povolenek. Jde tak například o zveřejňování informací o tempu zavádění bezemisních technologií, což bude mít vliv na cenu povolenky. Dále jde o nástroj na stabilizaci trhu (MSR), který uvolní dodatečné množství povolenek, pokud by byl povolenek na trhu významný nedostatek. Tento nástroj by měl být posílen a zefektivněn, aby nehrozily situace s vysokými cenami. Na trh by tak mělo být možné umístit více povolenek, než s kolika se dnes počítá. A také by mělo být možné uvolnit povolenky navíc kdykoli v případě potřeby, nejen jednou za rok. Cílem je také posílení prahu pro cenu povolenky na 45 EUR, nad jehož hranicí se na trh uvolní další povolenky tak, aby se cena snížila,“ představuje požadavky ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

Obchodování s emisními povolenkami (EU-ETS2) se vztahuje pouze na fosilní zdroje – tedy benzín, naftu, plyn či uhlí. Nevztahuje se na dřevo, pelety, biopaliva atd. Účelem emisního povolování tak není pouze snižování emisí, ale zejména snižování závislosti na dovozu fosilních paliv. Dobře investované prostředky zlepší energetickou bezpečnost České republiky, která je ze 42 % závislá na dovozu fosilních paliv.

„Potřebujeme pojistky a jasný mechanismus pro stabilizaci trhu s emisními povolenkami, aby jejich cena nepřekročila únosnou hranici. Tím se vyhneme negativním sociálním dopadům, a naopak získáme finance na podporu domácností ohrožených energetickou chudobou. Pokud by navíc ceny pohonných hmot přesáhly určitou mez, může stát zasáhnout a snížit spotřební daň, která je zahrnuta v benzínu a naftě ve výši 9 až 13 Kč/litr. Tento nástroj už jednou současná vláda v roce 2022

využila," dodává ministr Hladík.

Zabránit dopadům na zranitelné domácnosti pomůže také Sociální klimatický fond, který přinese zhruba 50 miliard korun, a další miliardy z výnosů emisních povolenek zamíří na podporu energetických úspor v programu Nová zelená úsporám. Systém evropských povolenek v dopravě a budovách (tzv. ETS2) by měl začít fungovat od roku 2027 a první povolenky by se měly vyřazovat v roce 2028. Naopak Sociální klimatický fond má začít fungovat již o rok dříve, tedy v roce 2026. V případě vysokých cen energií v příštím roce je možné celý systém posunout o jeden rok.

<https://mzp.gov.cz/cz/pro-media-a-verejnost/aktuality/archiv-tiskovych-zprav/cr-vyzyva-evropskou-komisi-ke-zmenam>